

بِه نام خـ داوَنـ د بـ شـ نـ دِه مـ هـ رِـ اَن

قرآن

تفسیر قطره ای قرآن کریم

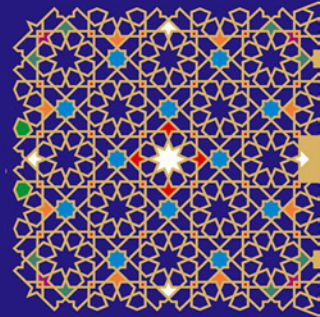
آیات برگزیده ماه مبارک رمضان

حجت الاسلام محسن قرائتی

مرکز آموزش مجازی دانشگاهیان

WWW.EC.NAHAD.IR

جلسه اول

برکات روزه

آیه‌ای که می‌گوید روزه واجب است را با هم بشنویم:

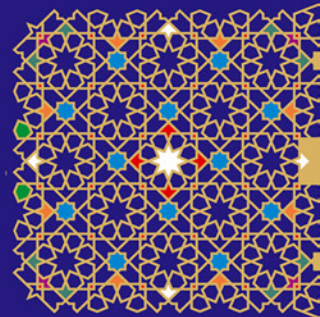
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۸۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ» روزه بر شما مقرر شد و نوشته شد برای شما که روزه بگیرید، یعنی ثبت شد، قطعی شد. قطعاً باید روزه بگیرید. راجع به نماز هم می‌گوییم «کتاباً موقوتاً» مثل اینکه می‌گویند ثبت شد، تصویب شد. چي قطعی شد؟ قطعی شد که روزه بگیرید. «كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ» همانطوری که بر کسانی که پیش از شما بودند یک چنین مقرراتی بودم، یعنی ادیان قبلی هم روزه داشتند. عرض کنم به حضور شما مسئله احکام اسلام، بسیاری دیگرش در ادیان دیگر هم بوده است، مثلاً نماز در ادیان دیگر هم بوده است، حضرت ابراهیم قبل از موسی و عیسی می‌گویند «رَبِّ اجْعَلْنِي مَقِيمًا الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي» خدا به موسی می‌گوید نماز بخوان «أَقِمِ الصَّلَاةَ لَذِكْرِي» به عیسی می‌گوید نماز بخوان «وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ» شعیب نماز داشته است «يَا شُعَيْبُ الصَّلَاةُ تَأْمُرُكَ».

روزه در ادیان دیگر بوده، نماز در ادیان دیگر بوده، جهاد در ادیان دیگر بوده «و كَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ» چقدر انبیاء بودند که افراد مخلص و مجاهد همراه داشتند

تفسیر قطره ای قرآن کریم

آیات برگزیده ماه مبارک رمضان

و در جبهه‌ها جنگ می‌کردند. زکات در ادیان دیگر بوده «و أوصانی للصلوه و الزکوه» برای حضرت عیسی است.

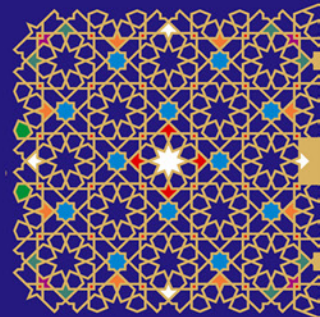
امر به معروف قبل از اسلام بوده است. لقمان به پچ‌اش می‌گوید «یا بُنی! أقم الصلوه و أمر بالمعروف» امر به معروف کرد. «یقتلون الذین یأمرون بالمعروف»، «یقتلون النبیین»، «یقتلون الأنبیاء»، «یقتلون الذین یأمرون بالمعروف» به هر حال این اسکت دینی در همه ادیان بوده است، از جمله روزه هم بوده است.

«یا أَيُّهَا الذِّینَ آمَنُوا کُتِبَ عَلَیْکُمُ الصَّیَامُ» ای کسانی که ایمان آورده‌اید ثبت شد، نوشته شد و قطعی شد که شما روزه بگیرید همانگونه که بر ادیان قبل هم روزه واجب شد. هدف چیست؟ «لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ» تا گناه کم شود و تقوا داشته باشید. گناهان انسان اگر شاخه شاخه بشود این شاخه‌های گناه از دوتا ریشه آب می‌خورد. اکثر گناهان از دوتا ریشه آب می‌خورد. یا از ریشه شهوت یا ریشه غضب، و گرسنگی این شهوت و غضب را پایین می‌آورد وقتی این دوتا ریشه آب نخورد باقی شاخه‌های گناه هم پژمرده می‌شود. از «یا أَيُّهَا الذِّینَ آمَنُوا» معلوم می‌شود آیه مدنی است. معمولاً «یا أَيُّهَا الذِّینَ آمَنُوا»ها برای مدینه است «یا أَيُّهَا النَّاسُ»ها برای مکه. «یا أَيُّهَا الذِّینَ آمَنُوا» ای کسانی که ایمان آورده‌اید این پیدا است که احترام قائل است یعنی کلاش بالاتر است. و حدیث داریم که همین «یا أَيُّهَا الذِّینَ آمَنُوا» بار را سبک می‌کند. مثل اینکه انسان بخواهد یک سؤالی از کسی بکند بگوید حضرت استاد، همین که گفت حضرت استاد، جناب استاد، این کلمه استاد، استاد را وادار می‌کند که سؤال ایشان را جواب بدهد.

یا شما بروید پهلوی یک کسی وام بگیرید، بگوییم سلام علیکم، شما که آدم خیرخواه و خیر و نیکوکار هستید ... بعد تقاضایتان را بکنید، همین که گفتید شما که یک آدم

تفسیر قطره ای قرآن کریم

آیات برگزیده ماه مبارک رمضان

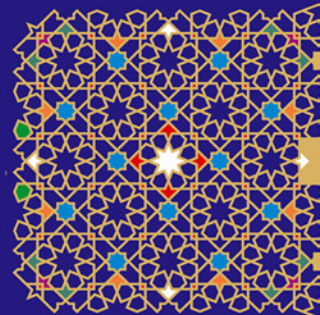

نیکوکار و خیریه هستی این را وادار می‌کنید که به تو هم خیر برساند. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» ای کسانی که اهل ایمان هستید. که حدیث داریم «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» بار روزه را سبک می‌کند.

«كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ» من این را یک وقت یک مثلی زدم، اینجا تکرار کنم. یک بچه از آمپول می‌ترسد، آمپول زن می‌خواهد به این آمپول بزند بچه وحشت دارد، اول این آمپول زن می‌گوید فرزندم پسر عزیزم، همین که می‌گوید پسر عزیزم دختر عزیزم، این یک مقداری آرامش پیدا می‌کند. بعد این دست بچه را بلند می‌کند یک آمپول می‌زند تا آمپول می‌زند می‌گوید «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ» بعد می‌گوید چیزی نیست «كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ» همه آمپول زدند! همه ادیان روزه داشتند. بعد می‌گوید چیزی نیست «أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ» آمپول دو-سه دقیقه دردش خوب می‌شود. ۳۰ روز را شما ناهارت را غروب بخور، چیزی نیست! همیشه که نیست ۳۰ روز است. بعد می‌گوید «شهر رمضان» چه ماه خوبی است. بعد می‌گوید اگر آمپول درد آمد و نتوانستی روزه بگیری من قرص آن را برایت می‌نویسم «فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ» اصلاً لحن را ببینید! عین لحن کسی که می‌خواهد آمپول بزند به یک بچه‌ای که می‌ترسد! اول می‌گوید پسر، دو؛ همه آمپول زدند «كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ». سوم؛ جای آمپول چند دقیقه بیشتر درد نمی‌کند «أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ» ۳۰ روز بیشتر نیست. اگر آمپول اذیت کرد قرص آن را برایت می‌نویسم «فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ» مسافر بودی یا مریض بودی روزه برایت ضرر داشت و حتی اگر برای بچه شما ضرر داشت یا مادری که شیر به بچه می‌دهد اگر بداند روزه را که می‌گیرد در شیرش اثر می‌گذارد، روزه‌اش را بخورد. «يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ» من برای شما آسانی می‌خواهم «وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ» نمی‌خواهم به شما سخت بگذرد. لحن،

تفسیر قطره ای قرآن کریم

آیات برگزیده ماه مبارک رمضان

خیلی لحن عاطفی است.

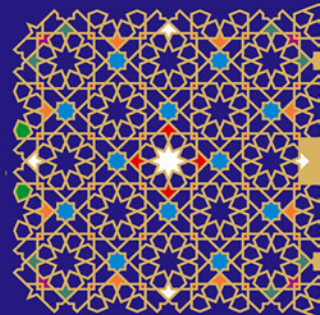
خب، روزه برکاتی دارد. اول اینکه تنها عبادتی است که پیدا نیست. مثلاً هر جا همه می بینند ایشان مکه می رود، یا نماز پیدا است، حج پیدا است، جهاد پیدا است، خیلی کارها پیدا است، تنها عبادتی که پیدا نیست و لذا روایت هم داریم که روزه برای من است و خودم هم جزای آن را می دهم. روزه برکاتی دارد: اول اینکه همه مردم مزه گرسنگی را می فهمند، و می فهمند که گرسنگان در طول سال چه به آنها می گذرد. احساسات آنها، یعنی تقویت احساسات. تقویت اراده؛ یعنی می گوید ۳۰ روز نان و آب خودت را نخور تا به نان و آب مردم رسیدی بتوانی خودت را نگه داری. دست به همسر خودت دراز نکن تا بتوانی به ناموس مردم خیانت نکنی. روزه هم تقویت اراده است، ببین نخور، مثل اینکه من بگویم من سعی می کنم شما را بخندانم ولی شما نخند! چرا؟ برای اینکه می خواهم اراده شما تقویت کند یعنی اگر یک جایی تصمیم گرفتی نخندی، بتوانی نخندی. روزه هم تقویت اراده است، هم تقویت احساسات است که بفهم به دیگران چه می گذرد؟

امتی که روزه دارد از محاصره اقتصادی نمی ترسد، سه وعده غذایی را دو وعده می کند. روزه برای سلامتی خیلی خوب است، به خاطر اینکه بسیاری از مواد زائدی که در بدن هست اینها بر اثر گرسنگی سوخت می شود و دفع می شود. پس روزه هم برای سلامتی خوب است روایت داریم «صوموا تَصْحُوا» روزه بگیریم سهیم بشویم. اصولاً هر چیزی یک زکاتی دارد و زکات سلامتی روزه است.

خب «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ» منتهی روزه درجه دارد. بعضی ها روزه شان همین است که نان و آب نمی خورند. بعضی ها روزه این است که گناه هم نمی کنند،

تفسیر قطره ای قرآن کریم

آیات برگزیده ماه مبارک رمضان

بعضی‌ها روزه‌شان این است که حتی در دل‌شان نمی‌گذارند غیر خدا وارد شود. پس یک روزه داریم که نمی‌گذاریم در معده غذا برود! این یک روزه است روزه شکم و آدم‌های عادی که می‌گویند غذا در معده‌ات نرود.

به بالاترها می‌گویند غیر از اینکه غذا در معده‌ات نرود، حرف لغو هم توی گوش تو نرود! حرف باطل هم به زبانت نیاید. یعنی چشم و گوش تو روزه باشد! یک عده بالاتر هستند که دیگر خاص الخواص هستند که می‌گویند غیر خدا در دل تو نباشد، پس روزه درجاتی دارد.

خب، از آیه روزه بگیریم. هدف روزه چیست؟ می‌گویند «لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ». روزه برای تقواست. اصلاً تمام برنامه‌های اسلام یک جهت‌گیری الهی دارد. می‌گویند «وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ» بعد می‌گویند «لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ». قاتل را بکشید چرا؟ برای اینکه تقوا داشته باشید.

اینجا می‌گویند روزه بگیرید یعنی احکام اسلامی، احکام شمشیری‌اش و احکام عبادی‌اش هر دو یک هدف دارد. والسلام